

garinproducenten Unilever representerad, medan företrädare för mejerinäringen saknas. I förordet finns en finurlig brasklapp, där det framgår att rapporten tagits fram av experter utanför SACN (vilka anges inte) och att den på grund av tidspress inte granskats enligt regelverket.

Vem är naiv nog att tro att rådets slutsatser då skulle vara objektiva?

I de koststudier Åke Bruce refererar är materialen starkt selekterade. Astrup sammanfattar 16 studier av ad libitum-dieter (efter behag) [3]. För att hitta dessa har Astrup fått utesluta 80 studier, bl a 48 studier där deltagarna givits det vanliga rådet att äta färre kalorier än de förbrukar. Den citerade interventionsstudien på 49 000 kvinnor [4] exkluderade bl a 107 000 som redan åt fettsnålt!

Expertgruppers mål är konsensus, vilket är möjligt inom politik och religion. Vetenskapen däremot bygger på kontrovers, där gamla hypoteser ifrågasätts i ljuset av nya observationer. Expertgruppers stentavlor ska därför inte förväxlas med vetenskap, och experterna själva utgör dessutom ett mål för lobbyism. Många »vetenskapliga« aktörer tycks i dag uppgivet acceptera en passiv gisslanroll, referera studier utan att ha begrundat innehållet eller okritiskt hänvisa till varandra.

Vi menar att expertgrupper inom medicinen bör ersättas med ett öppnare och kontinuerligt pågående debattförfarande.

Johan Hedbrant, Ralf Sundberg

REFERENSER

1. Becker W, Bruce Å, Mattisson I, Sohlström A. Kommentar. Kostråden är desamma trots olika utgångspunkter. *Läkartidningen*. 2007;104(49-50):3786-7. <http://www.lakartidningen.se/eng-ine.php?articleId=8293>
2. Scientific Advisory Committee on Nutrition. Update on trans fatty acids and health 2007. London: TSO; 2007. http://www.sacn.gov.uk/pdfs/sacn_trans_fatty_acids_report.pdf
3. Astrup A. The role of dietary fat in the prevention and treatment of obesity. Efficacy and safety of low-fat diets. *Int J Obes Relat Metab Disord*. 2001;Suppl 1:S46-50.
4. Howard BV, Manson JE, Stefanick ML, et al. Low-fat dietary pattern and weight change over 7 years: the Women's Health Initiative Dietary Modification Trial. *JAMA*. 2006; 295(1):39-49.

SLUTREPLIK:

Välkomnar debatt – men den ska ha saklig grund

Jag, liksom Livsmedelsverket, välkomnar debatt och kritiskt granskande. Men det bör självklart ske på saklig grund och inte mot bakgrund av starka känslotvingar.

Åke Bruce

annons